

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 721

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 24 octombrie 2012

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 758 din 20 septembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.....	2-4	preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	9-11
Decizia nr. 760 din 20 septembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	5-9	Decizia nr. 812 din 2 octombrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor	12-14
Decizia nr. 802 din 27 septembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE 3.372/C. — Ordin al ministrului justiției privind stabilirea condițiilor pentru susținerea concursului în vederea trimiterii la cursuri de pregătire și perfecționare în străinătate a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 758**

din 20 septembrie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, excepție ridicată de Raveca Andreiu în Dosarul nr. 9.168/176/2010 al Tribunalului Alba — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 982D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, partea Dan Andreiu a comunicat concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca nefondată.

Totodată, magistratul-asistent arată că partea Ovidiu Andreiu a fost citată, prin scrisoare recomandată, la domiciliul din Statele Unite ale Americii, până la data ședinței de judecată nefiind comunicată la dosar confirmarea de primire a acesteia. De asemenea, partea Ovidiu Andreiu a fost citată și prin afișare la ușa instanței.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că procedura de citare este legal îndeplinită în ceea ce privește partea Ovidiu Andreiu.

Curtea, deliberând, consideră procedura de citare legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 6 aprilie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 9.168/176/2010, **Tribunalul Alba — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.** Excepția a fost ridicată de Raveca Andreiu în cadrul soluționării apelului declarat de către acesta, în calitate de pârât, împotriva Sentinței civile nr. 5.027/2011 pronunțate în soluționarea acțiunii de desfacere a căsătoriei prin divorț.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată, în esență, că prevederile art. 42 din Legea nr. 71/2011 sunt contrare dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție. Art. 42, astfel cum era reglementat anterior modificării prin Legea nr. 60/2012, prevedea că, în cazul cererilor de divorț formulate anterior intrării în vigoare a Codului civil, instanța de judecată

poate să dispună divorțul în temeiul prevederilor art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din Codul civil, chiar dacă reține culpa exclusivă a reclamantului, în măsura în care motivele de divorț subzistă și după intrarea în vigoare a Codului civil. Autorul arată că această măsură nu putea fi luată potrivit vechilor reglementări, existente la nașterea motivelor de divorț, fiind exclusă posibilitatea desfacerii căsătoriei din culpa exclusivă a reclamantului, prin aceasta textul de lege criticat fiind contrar dispozițiilor constituționale privind neretroactivitatea legii. Cât privește prevederile art. 45 din Legea nr. 71/2011, consideră că acestea contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât se limitează dreptul la despăgubire, prevăzut de art. 388 din Codul civil, doar la cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil.

Tribunalul Alba — Secția I civilă apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că prima cerere de divorț a fost introdusă în 1996, apoi în 1999, 2009 și 2010, toate cererile fiind introduse de Ovidiu Andreiu și respinse pe motivul că acțiunea este neîntemeiată, nedovedindu-se culpa părții în desfășurarea relațiilor de familie. Instanța apreciază că art. 42 din Legea nr. 71/2011 nu aduce atingere principiului constituțional statuat de art. 15 alin. (2). Consideră că suntem în prezența unor relații de familie care au caracter personal, motivele de divorț existând anterior apariției noului Cod civil, persistând și după intrarea în vigoare a acestuia. Având în vedere dinamica relațiilor sociale, divorțul nu trebuie privit ca o sancțiune, ci ca un remediu pentru ambele părți. Apreciază că nici art. 45 din aceeași lege nu încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16, întrucât cuprinde o reglementare nouă și este firesc ca aceasta să opereze pentru viitor, fără ca această prevedere să afecteze drepturile părților.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că art. 42 din Legea nr. 71/2011 nu contravine principiului neretroactivității legii, atâta vreme cât motivele de divorț au existat și anterior intrării în vigoare a noului Cod civil, persistând și după intrarea în vigoare a acestuia. Totodată, consideră că art. 45 din aceeași lege nu aduce atingere principiului constituțional al egalității în drepturi, întrucât se aplică, în mod egal, tuturor persoanelor vizate de ipoteza normei juridice, fără discriminări pe considerente arbitrare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011.

La momentul invocării excepției, prevederile art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 aveau următorul conținut:

— Art. 42: „În cazul cererilor de divorț formulate anterior intrării în vigoare a Codului civil, instanța de judecată poate să dispună divorțul în temeiul prevederilor art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din Codul civil, chiar dacă reține culpa exclusivă a reclamantului, în măsura în care motivele de divorț subzistă și după intrarea în vigoare a Codului civil.”;

— Art. 45: „Dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea despăgubirilor sunt aplicabile în cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil.”

Ulterior invocării excepției de neconstituționalitate și sesizării Curții Constituționale, textele de lege criticate au fost modificate și completate prin Legea nr. 60/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 17 aprilie 2012.

În prezent, textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 42: „(1) În aplicarea art. 379 alin. (1) din Codul civil, divorțul se poate pronunța, în ipoteza prevăzută la art. 373 lit. b) din Codul civil, din culpa unuia dintre soți, dacă instanța stabilește culpa soțului pârât în destrămarea căsătoriei.

(2) Dispozițiile art. 388 din Codul civil sunt aplicabile, în cazul prevăzut la art. 373 lit. b) din Codul civil, dacă divorțul s-a pronunțat din culpa exclusivă a pârâtului, iar în cazul prevăzut la art. 373 lit. c) din Codul civil, dacă divorțul s-a pronunțat din culpa exclusivă a reclamantului.”;

— Art. 45: „Dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea despăgubirilor și cele ale art. 390 din Codul civil privind acordarea prestației compensatorii sunt aplicabile în cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil.”

În opinia autorului excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii și art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

I. Cât privește prevederile art. 42 din Legea nr. 71/2011, Curtea constată că, ulterior sesizării Curții prin Încheierea din 6 aprilie 2012, acestea au fost modificate și completate prin Legea nr. 60/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 17 aprilie 2012.

Curtea urmează a se pronunța asupra constituționalității prevederilor noii reglementări, întrucât soluția legislativă este, parțial, aceeași cu cea dinaintea modificării.

Anterior modificării prin Legea nr. 60/2012, art. 42 avea un singur alineat, care stabilea că: „În cazul cererilor de divorț formulate anterior intrării în vigoare a Codului civil, instanța de judecată poate să dispună divorțul în temeiul prevederilor art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din Codul civil, chiar dacă reține culpa exclusivă a reclamantului, în măsura în care motivele de divorț subzistă și după intrarea în vigoare a Codului civil.”

Art. 373 lit. b) din Codul civil stabilește că divorțul poate avea loc atunci când, din cauza unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă. Este vorba despre divorțul pentru motive temeinice sau divorțul din culpă, art. 373 lit. b) din Codul civil reluând prevederile art. 37 alin. 2 lit. b) din Codul familiei.

Potrivit art. 379 alin. (1) din Codul civil: „În cazul prevăzut la art. 373 lit. b), divorțul se poate pronunța dacă instanța stabilește culpa unuia dintre soți în destrămarea căsătoriei. Cu toate acestea, dacă din probele administrate rezultă culpa ambilor soți, instanța poate pronunța divorțul din culpa lor comună, chiar dacă numai unul dintre ei a făcut cerere de divorț. Dacă culpa aparține în totalitate reclamantului, sunt aplicabile prevederile art. 388.”

În prezent, ca urmare a modificării și completării art. 42 din Legea nr. 71/2011 prin Legea nr. 60/2012, acesta are două alineate, care stabilesc că: „(1) În aplicarea art. 379 alin. (1) din Codul civil, divorțul se poate pronunța, în ipoteza prevăzută la art. 373 lit. b) din Codul civil, din culpa unuia dintre soți, dacă instanța stabilește culpa soțului pârât în destrămarea căsătoriei.

(2) Dispozițiile art. 388 din Codul civil sunt aplicabile, în cazul prevăzut la art. 373 lit. b) din Codul civil, dacă divorțul s-a pronunțat din culpa exclusivă a pârâtului, iar în cazul prevăzut la art. 373 lit. c) din Codul civil, dacă divorțul s-a pronunțat din culpa exclusivă a reclamantului.”

În aceste condiții, Curtea reține că art. 379 alin. (1) din Codul civil, făcând trimitere la art. 373 lit. b), prevede expres în primele două teze necesitatea stabilirii culpei în vederea desfacerii căsătoriei, fie culpa unuia dintre soți, caz în care divorțul se pronunță din vina sau împotriva acestuia, fie culpa ambilor soți, caz în care căsătoria este desfăcută cu această mențiune. Este preluată astfel o mai veche soluție jurisprudențială consacrată și în art. 617 din Codul de procedură civilă. Soluția este parțial diferită de cea clasică numai în situația în care o cerere de divorț este întemeiată pe art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din Codul civil, iar din probele administrate rezultă exclusiv culpa reclamantului, dacă pârâtul nu a formulat, la rândul său, cerere de divorț. În această situație sunt posibile două soluții: reclamantul nu își asumă responsabilitatea pentru destrămarea căsătoriei și cererea sa va fi respinsă sau reclamantul își asumă această responsabilitate și căsătoria se desface din culpa sa exclusivă. În acest din urmă caz (desfacerea căsătoriei din culpa exclusivă a reclamantului) ne aflăm, aparent, în ipoteza încălcării principiului *nemo auditur propriam turpitudinem allegans* (nimeni nu poate invoca propria culpă). În realitate, această prevedere nu este în dezacord cu principiul enunțat, atâta vreme cât Codul civil prevede o serie de norme care vor putea fi folosite de soțul inocent pentru sancționarea soțului vinovat, chiar dacă acesta din urmă a formulat divorțul, respectiv: obținerea despăgubirilor prevăzute de art. 388 din Codul civil, obținerea pensiei de întreținere conform art. 389 din Codul civil, obținerea prestației compensatorii în temeiul art. 390 din Codul civil.

Totodată, Curtea reține că, potrivit art. 42 din Legea nr. 71/2011, în redactarea inițială, în cazul cererilor de divorț formulate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, instanța de judecată poate dispune divorțul în temeiul prevederilor art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din noul Cod civil, chiar dacă reține culpa exclusivă a reclamantului, numai în măsura în care motivele de divorț subzistă și după intrarea în vigoare a noului Cod civil.

În acest context, Curtea reține și prevederile art. 39 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, potrivit cărora „Dispozițiile Codului civil privind divorțul se aplică fără a se deosebi între căsătoriile încheiate înainte sau după intrarea sa în vigoare”, astfel încât nu data încheierii căsătoriei atrage aplicabilitatea reglementării privind divorțul, ci data la care se pronunță acesta. Aplicabilitatea legii în vigoare la momentul pronunțării divorțului justifică faptul că unele cereri de divorț formulate în conformitate cu dispozițiile Codului familiei ar putea fi soluționate potrivit noului Cod civil. Suntem în prezența unei probleme de drept tranzitoriu, iar nu de retroactivare a legii noi.

Totodată, ca urmare a modificării art. 42 din Legea nr. 71/2011 prin Legea nr. 60/2012, nu se mai face nicio mențiune cu privire la cererile de divorț formulate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, se prevede însă că instanța de

judecată poate dispune divorțul în temeiul art. 379 alin. (1) din Codul civil, în ipoteza prevăzută la art. 373 lit. b) din Codul civil, din culpa unuia dintre soți, dacă instanța stabilește culpa soțului pârât în destrămarea căsătoriei și fără a se mai distinge „în măsura în care motivele de divorț subzistau și după intrarea în vigoare a noului Cod civil”. În plus, se prevede că dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea de despăgubiri sunt aplicabile, în cazul prevăzut la art. 373 lit. b) din Codul civil, numai dacă divorțul s-a pronunțat din culpa exclusivă a pârâtului.

Curtea constată astfel că, în urma modificărilor operate prin Legea nr. 60/2012, sfera persoanelor din culpa cărora instanța poate dispune divorțul, în temeiul art. 379 alin. (1) din Codul civil, în ipoteza prevăzută la art. 373 lit. b) din Codul civil, a fost restrânsă la cazul existenței culpei pârâtului.

Având în vedere atât modificările legislative menționate, cât și susținerile autorului excepției (potrivit cărora posibilitatea desfacerii căsătoriei din culpa exclusivă a reclamantului nu putea fi luată în considerare la momentul nașterii motivelor de divorț, potrivit vechilor reglementări — Codul familiei —, prin aceasta textul de lege criticat fiind contrar dispozițiilor constituționale privind neretroactivitatea legii), Curtea constată că obiectul criticii nu mai subzistă.

II. În ceea ce privește art. 45 din Legea nr. 71/2011, anterior modificării și completării acestuia prin Legea nr. 60/2012, acesta stabilea că dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea despăgubirilor sunt aplicabile în cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil. Prin art. I pct. 22 din Legea nr. 60/2012 acesta a fost modificat, iar în prezent prevede că „Dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea despăgubirilor și cele ale art. 390 din Codul civil privind acordarea prestației compensatorii sunt aplicabile în cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil”.

Analizând prevederile legale menționate, Curtea observă că soluția legislativă este parțial aceeași cu cea dinaintea modificării, în plus fiind prevăzut faptul că dispozițiile privind acordarea prestației compensatorii sunt aplicabile, de asemenea, doar în cazurile în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil. Prin urmare, Curtea urmează a se pronunța asupra constituționalității prevederilor noii reglementări, întrucât soluția legislativă este, în principiu, aceeași cu cea dinaintea modificării.

Autorul excepției consideră că prevederile art. 45 din Legea nr. 71/2011, în redactarea inițială, contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât se limitează dreptul la despăgubire, prevăzut de art. 388 din Codul civil, doar la

cazurile în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil.

În ceea ce privește sfera de determinare a principiului constituțional al egalității în drepturi, jurisprudența Curții Constituționale este constantă în a statua că acest principiu presupune că la aceleași situații juridice tratamentul aplicat nu poate fi decât identic, iar situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rezonabil. În acest sens sunt deciziile nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, nr. 135 din 5 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, nr. 107 din 13 iunie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000, nr. 202 din 14 aprilie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 512 din 16 iunie 2005, nr. 82 din 7 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 250 din 13 aprilie 2012.

Aplicând aceste considerente de principiu la analiza prezentei excepții de neconstituționalitate, Curtea constată că situația diferită în care se află soții ale căror motive de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil derivă din succesiunea în timp a actelor normative în materie, mai concret, din aplicarea principiului general de drept *tempus regit actum*.

De altfel, Curtea a reținut în mod constant că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice fără privilegiu și discriminări. În acest sens este Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, prin care Curtea Constituțională a statuat că „respectarea egalității în drepturi, precum și a obligației de nediscriminare, stabilite prin prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare. Reglementările juridice succesive pot prezenta în mod firesc diferențe determinate de condițiile obiective în care ele au fost adoptate”. A se vedea în același sens și deciziile nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, și nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2011.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 45 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, excepție ridicată de Raveca Andreiu în Dosarul nr. 9.168/176/2010 al Tribunalului Alba — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 septembrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 760

din 20 septembrie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Veronica Trifu, Andreea-Elena Crainic, Adam Sava, Roza Szasz, Cristian Aurel Pop și Rada-Augusta Muntean în Dosarul nr. 335/33/2012 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.082D/2012.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosar a fost comunicat punctul de vedere al Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, potrivit căruia excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 mai 2012, pronunțată în Dosarul nr. 335/33/2012, **Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente**. Excepția a fost ridicată de Veronica Trifu, Andreea-Elena Crainic, Adam Sava, Roza Szasz, Cristian Aurel Pop și Rada-Augusta Muntean în cadrul acțiunii în contencios administrativ formulate de către autorii excepției având ca obiect emiterea unui act administrativ privind măsuri reparatorii.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

I. Cât privește **criticile de neconstituționalitate extrinsecă**, potrivit cărora actul normativ criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (4) și (6), autorii arată, în esență, următoarele:

Motivele enumerate de către Guvern în nota de fundamentare a ordonanței de urgență criticate nu justifică existența unei situații extraordinare și a urgenței în adoptarea acesteia. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea-pilot în *Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României* în luna octombrie 2010, astfel încât s-a acordat statului român un termen de 18 luni în vederea adoptării unor măsuri care să eficientizeze procedura acordării despăgubirilor pentru imobilele naționalizate. Imposibilitatea de a acorda persoanelor îndreptățite acțiuni la Fondul „Proprietatea” nu impune sistarea procedurii ce trebuie parcursă până la emiterea titlului de despăgubire. Modalitatea de finanțare a acestor despăgubiri trebuia stabilită înainte de a se ajunge la situația critică de finalizare a participăției statului român, prin Ministerul Finanțelor Publice, la Fondul „Proprietatea”, iar lentoarea Parlamentului în adoptarea unei noi legislații în materia măsurilor reparatorii în echivalent nu se încadrează în situațiile extraordinare ce nu pot fi amânate și trebuie soluționate prin adoptarea unei ordonanțe de urgență.

Totodată, arată că dispozițiile art. 115 alin. (6) din Constituție impun ca o ordonanță de urgență să nu afecteze drepturile prevăzute de Legea fundamentală, or, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 îngrădește atât dreptul de proprietate al autorilor excepției, cât și dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

II. Cât privește **criticile de neconstituționalitate intrinsecă**:

a. Consideră că actul normativ criticat este contrar atât dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție, cât și dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Susțin, în esență, că suspendarea pe o perioadă de 6 luni a emiterii titlurilor de despăgubire și a procedurilor privind evaluarea imobilelor încalcă dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la un proces echitabil din perspectiva soluționării unei cereri într-un termen rezonabil. Arată că, potrivit jurisprudenței Curții de la Strasbourg, caracterul rezonabil al termenului se analizează *in concreto*, în raport cu circumstanțele speciale ale fiecărei cauze, însă, atunci când termenul apare, *prima facie*, exorbitant, statul în cauză este chemat să ofere explicații cu privire la motivele care au stat la baza întâzierii. Fac referire la hotărârile din 22 iulie 1999, 26 octombrie 1999 și 15 iulie 1982 pronunțate în cauzele *Santos împotriva Portugaliei*, *Maini împotriva Franței* și *Eckle împotriva Germaniei*. De asemenea, arată că în cauze ce trebuiau soluționate în temeiul titlului VII din Legea nr. 247/2005, s-a constatat în nenumărate rânduri de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului faptul că nu s-a respectat un termen

rezonabil, de pildă în cauzele *Faimblat împotriva României, Matache și alții împotriva României, Tudor împotriva României, Ruxandra Ionescu împotriva României și Porteanu împotriva României*. Consideră că statul nu se poate apăra invocând lipsa mijloacelor necesare asigurării celerității, aglomerarea organismelor sale sau lipsa unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor.

b. Susțin că se aduce atingere art. 44 alin. (1) din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

Arată că, în interpretarea Curții de la Strasbourg, noțiunea de „bun” nu desemnează doar bunuri corporale, ci poate avea semnificația unui ansamblu de drepturi și interese ale unei persoane, cu valoare patrimonială. Astfel, noțiunea de „bun” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are o valoare economică. Fac referire la Hotărârea din 9 decembrie 1994, pronunțată în Cauza *Afacerea Rafinările grecești Stran și Stratis Andreatis împotriva Greciei*, în care Curtea a reținut faptul că noțiunea de „bun” include și drepturile unei persoane asupra unei creanțe. Prin urmare, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, autorii susțin că beneficiază de protecția conferită de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. Consideră că adoptarea ordonanței de urgență criticate constituie o privare de proprietate în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, or, orice privare de proprietate trebuie să răspundă anumitor exigențe și poate fi justificată dacă a intervenit pentru o cauză de utilitate publică, în condițiile prevăzute de Constituție și de principiile generale ale dreptului internațional, ordonanța de urgență criticată neîncadrându-se în niciuna dintre condițiile evidențiate.

Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Prevederile criticate sunt constituționale, nu îngădesc dreptul la un proces echitabil și dreptul de creanță, atât timp cât suspendarea exercitării dreptului la despăgubiri este temporară și, de asemenea, nu este afectată substanța dreptului de creanță. Consideră că prevederile criticate nu cuprind norme care să repună în discuție dreptul de proprietate recunoscut în condițiile Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și ale Legii nr. 247/2005.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul opinează în sensul că măsurile propuse în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 nu sunt de natură a aduce atingere dispozițiilor art. 44 din Constituție. În acest sens, arată că în Cauza *Burdov împotriva Rusiei, 2002*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare. Or, în cauza de față, Guvernul român nu numai că nu refuză plata despăgubirilor aferente imobilelor preluate abuziv, ci doar suspendă pe o perioadă de 6 luni emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII din Legea nr. 247/2005, în scopul declarat de a consolida cadrul normativ necesar aplicării anumitor dispoziții din acest titlu. Așadar, Guvernul rămâne obligat ca pe o perioadă relativ scurtă de timp să creeze cadrul legal necesar concretizării dreptului privind acordarea de despăgubiri certe, previzibile și concrete, actul normativ criticat pentru neconstituționalitate neavând ca efect anihilarea acestei obligații, ci pregătirea cadrului necesar pentru implementarea hotărârii-pilot pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*. În acest context, consideră că nu se aduce

atingere dispozițiilor constituționale ale art. 21 și 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cât privește pretinsa încălcare a dreptului de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie deci o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (*Ambruosi împotriva Italiei, 2000, Burdov împotriva Rusiei, 2002*). Or, Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă însă existența și întinderea despăgubirilor la care sunt îndreptățiți proprietarii imobilelor preluate abuziv și nu refuză punerea în executare a unor hotărâri judecătorești care constată aceste despăgubiri, ci doar a adoptat o măsură temporară. Face referire la Decizia Curții nr. 206/2010 potrivit căreia măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind deci o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în condițiile unei crize financiare accentuate.

Avocatul Poporului, prin punctul de vedere comunicat, face precizarea că își menține opinia, formulată și în Dosarul nr. 918D/2012 al Curții Constituționale, în sensul constituționalității prevederilor criticate. Actul normativ criticat nu este de natură a încălca principiul separației puterilor în stat, întrucât a fost emis în temeiul delegării legislative prevăzute de art. 115 din Constituție, Guvernul putând adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora, lucru ce s-a realizat în speța de față. Totodată, actul normativ criticat nu îngădește nici dreptul de proprietate, adoptarea acestuia având drept scop tocmai necesitatea adoptării unor măsuri care să permită concretizarea dreptului privind acordarea de despăgubiri rezultate din aplicarea legilor privind restituirea proprietăților, astfel încât persoanele îndreptățite să poată beneficia de acordarea unor despăgubiri certe, previzibile și predictibile, în conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului. De asemenea, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 nu încălcă nici accesul liber la justiție, întrucât nu afectează procedurile judiciare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 15 martie 2012.

Ulterior invocării excepției de neconstituționalitate și sesizării Curții Constituționale, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 a fost aprobată, cu modificări prin Legea nr. 117/2012

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 6 iulie 2012.

În prezent, prevederile articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 au următorul conținut: „*La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII «Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv» din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.*”

În opinia autorilor excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) referitor la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) privind garantarea dreptului de proprietate și a creanțelor asupra statului și art. 115 alin. (4) privind competența Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență în situații extraordinare și alin. (6) referitor la domeniile de reglementare. Sunt invocate atât dispozițiile art. 6 privind dreptul oricărei persoane la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cât și dispozițiile art. 1 din primul Protocol adițional la Convenție, referitoare la protecția proprietății.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

I. Referitor la criticile de **neconstituționalitate extrinsecă** potrivit cărora actul normativ criticat contravine dispozițiilor art. 115 alin. (4) și (6) din Legea fundamentală, Curtea reține următoarele:

a. Cu privire la art. 115 alin. (4) din Constituție:

Curtea, în jurisprudența sa, a statuat în mod constant că situațiile extraordinare exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun, aspect întărit și prin adăugarea sintagmei „*a căror reglementare nu poate fi amânată*”. Curtea a arătat, prin Decizia nr. 1.008/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009, că, pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție, este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public.

În raport cu obiectul criticii de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că, în nota de fundamentare a ordonanței de urgență criticate, existența unei situații extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată și urgența acesteia sunt justificate de Guvern prin următoarele argumente: inexistența, în prezent, a unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor, care impune acordarea unui interval de timp în vederea identificării de către statul român a unor soluții financiare privind continuarea procesului de acordare a

despăgubirilor, întrucât Fondul „Proprietatea”, creat pentru despăgubirea foștilor proprietari, a înregistrat, potrivit ultimelor date statistice, o scădere accelerată a participației statului român, prin Ministerul Finanțelor Publice, în urma conversiei în acțiuni a titlurilor de despăgubire emise de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor; imposibilitatea exercitării dreptului de opțiune privind dreptul la despăgubire sub formă de acțiuni la Fondul „Proprietatea” de către persoanele îndreptățite; necesitatea adoptării unor măsuri care să permită concretizarea dreptului privind acordarea despăgubirilor, rezultate din aplicarea legilor privind restituirea proprietăților, astfel încât persoanele îndreptățite să poată beneficia de acordarea unor despăgubiri certe, previzibile și predictibile, în conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, în contextul implementării hotărârii-pilot pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*; respectarea dispozițiilor art. 138 alin. (5) din Constituție, care prevăd faptul că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”; necesitatea menținerii echilibrului bugetar și, în mod implicit, respectarea angajamentelor interne și internaționale asumate de Guvernul României, inclusiv în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar.

Analizând toate motivele invocate de către Guvern în preambulul ordonanței de urgență, în mod cumulat, și plecând de la premisa constatată de către Curte prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, în care s-a reținut că situația de criză financiară mondială ar putea afecta, în lipsa unor măsuri adecvate, stabilitatea economică a țării și, implicit, securitatea națională, Curtea reține că, în cauza de față, există un grad mare de abatere de la obișnuit, și anume de la condițiile concrete în care executarea titlurilor executorii se face cu respectarea Codului de procedură civilă, astfel încât se poate considera că există o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție. O atare situație extraordinară, în mod evident, are un caracter temporar, regula în această materie fiind executarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu dreptul comun în materie, respectiv Codul de procedură civilă, chiar dacă debitor este statul.

Pentru toate aceste motive, Curtea constată că reglementarea criticată nu aduce atingere dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție, îndeplinind exigențele urgenței și ale situației extraordinare.

b. O altă critică formulată de autorul excepției constă în faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 afectează drepturi și libertăți constituționale, respectiv atât dreptul de proprietate al persoanelor îndreptățite, cât și dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, fiind contrară art. 115 alin. (6) din Constituție.

Articolul 115 alin. (6) din Constituție prevede că „*Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică*”.

Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 1.189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 25 noiembrie 2008, din interpretarea textului constituțional se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că „*nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale*” și că „*nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică*”. În celelalte domenii prevăzute de textul constituțional, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate dacă „*afectează*”, dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin.

Așa fiind, pentru a constata încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (6) din Constituție în cauza dedusă judecării, instanța

constituțională este chemată să aprecieze dacă drepturile constituționale invocate de către autorul excepției de neconstituționalitate au fost afectate prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012. Prin urmare, în continuare, Curtea va analiza excepția de neconstituționalitate cât privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și ale art. 44 alin. (1) privind garantarea dreptului de proprietate și a creanțelor asupra statului.

II. Cu privire la **criticile de neconstituționalitate intrinsecă**, Curtea constată următoarele:

a. În ceea ce privește dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie, deci, o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (*Ambruosi împotriva Italiei*, 2000, *Burdov împotriva Rusiei*, 2002).

Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă însă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind, deci, o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în contextul economic actual, caracterizat de restrângeri de natură bugetară și de dificultăți în menținerea echilibrului bugetar.

De altfel, faptul că, până la data de 15 mai 2013, se suspendă emiterea titlurilor de despăgubire/conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, iar personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților întocmește și ține la zi evidența dosarelor de despăgubire, înregistrează noi dosare de despăgubiri, analizează documentația existentă în aceste dosare în vederea soluționării legale a cererilor de despăgubire și ia măsurile necesare în scopul inventarierii și arhivării dosarelor de despăgubire depuse de către persoanele îndreptățite, relevă atenția pe care legiuitorul delegat o acordă executării întru totul a hotărârilor judecătorești ce cad sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012.

Soluția legislativă criticată reprezintă o normă temporară (fiind luată până la data de 15 mai 2013) care nu aduce atingere înseși substanței dreptului la valorificarea titlurilor de despăgubire, obligația statului urmând a se executa după acest termen, prin aceasta titularul dreptului la despăgubire nefiind nevoit să suporte o sarcină excesivă și disproporționată, astfel cum susțin autorii excepției.

În concluzie, măsurile stabilite prin actul normativ criticat sunt în acord cu dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la ocrotirea proprietății, de vreme ce urmăresc un scop legitim — echilibrul bugetar al unui stat aflat în criză economică — și sunt proporționale, având în vedere marja mare de apreciere a statului în domeniul politicilor economice și sociale, precum și echilibrul realizat de către stat prin măsurile respective.

b. Cât privește invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și art. 6 privind dreptul oricărei persoane la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale — Decizia nr. 458 din 31 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 17 aprilie 2009 —, „procesul civil parcurge două faze: judecata și executarea silită, aceasta

din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau a altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu își execută de bunăvoie obligația”.

În acest context, Curtea observă că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 constituie o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța.

Faptul că, potrivit ordonanței de urgență criticate, se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești, având în vedere atât caracterul sistemic al problemelor apărute în legătură cu executarea titlurilor executorii având ca obiect despăgubiri rezultate din aplicarea legilor privind restituirea proprietăților, cât și valoarea titlurilor executorii în această materie care este foarte mare.

De pildă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, soluționând Cererea nr. 60.858/00 și pronunțând decizia de admisibilitate din 17 septembrie 2002 în Cauza *Vasyl Petrovych Krapivnytskyi împotriva Ucrainei*, a apreciat că un termen de 2 ani și 7 luni de executare a unei hotărâri judecătorești nu este excesiv în condițiile concrete ale cauzei, respectiv lipsa vădită de fonduri a unității militare debitoare. Totodată, în Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare.

Or, în cauza de față, Guvernul român nu refuză executarea hotărârilor judecătorești, ci suspendă, pentru o perioadă de timp, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri.

În concluzie, o atare măsură, având caracter temporar, nu este contrară dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenție, regula în această materie fiind executarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu dreptul comun în materie, adoptarea de către Guvern a Ordonanței de urgență nr. 4/2012 fiind motivată și de dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești, în această materie, datorită inexistenței, în prezent, a unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor.

Acordarea unui interval de timp în vederea identificării de către statul român a unor soluții financiare privind continuarea procesului de acordare a despăgubirilor justifică adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, fără ca prin aceasta să se aducă atingere art. 21 alin. (3) din Constituție.

Curtea observă că ordonanța de urgență criticată a fost adoptată în contextul implementării hotărârii-pilot pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, fiind o măsură temporară care va reglementa, pe lângă măsurile privind reformarea legislației în domeniu, și modul în care va continua procesul de acordare a despăgubirilor, de natură a oferi un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de legile de reparație. Se are în vedere, astfel, adoptarea unor măsuri cu caracter general de natură a înlătura, pe viitor, disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire și care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză. De altfel, instanța europeană a reținut în motivarea hotărârii-pilot pronunțate în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, că statului trebuie să i se lase o marjă largă de apreciere pentru a alege măsurile destinate să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale sau să reglementeze raporturile de proprietate din țară și pentru punerea lor în aplicare.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Veronica Trifu, Andreea-Elena Crainic, Adam Sava, Roza Szasz, Cristian Aurel Pop și Rada-Augusta Muntean în Dosarul nr. 335/33/2012 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 septembrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 802

din 27 septembrie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Aurel Feneșan Pojar în Dosarul nr. 21/33/2012 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.094D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosar autorul excepției a trimis un memoriu prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. De asemenea, solicită extinderea criticii de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, și încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

Totodată, la dosar a fost comunicat și punctul de vedere al Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, potrivit căruia excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, apreciind că dispozițiile constituționale ale art. 138 alin. (1) și (2) nu sunt incidente în cauză, iar cele ale art. 44 nu sunt înfrânte.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 31 mai 2012, pronunțată în Dosarul nr. 21/33/2012, Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente. Excepția a fost ridicată de Aurel Feneșan Pojar în cadrul acțiunii în contencios administrativ formulată de către acesta având ca obiect obligarea Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților de a emite un act administrativ pentru plata despăgubirilor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține, în esență, că actul normativ criticat contravine dispozițiilor art. 138 alin. (1) și (2) din Constituție, întrucât se modifică bugetul de stat pe calea unui act ce nu are aprobarea Parlamentului. Totodată, susține că se aduce atingere și

dispozițiilor constituționale care garantează dreptul de proprietate și creanțele asupra statului.

Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că, prin suspendarea procedurilor de evaluare și de emitere a titlurilor de despăgubire nu s-a avut în vedere doar amânarea momentului la care se vor realiza evaluarea imobilelor, respectiv emiterea titlurilor de despăgubiri, ci s-a urmărit blocarea acestor operațiuni pentru intervalul de timp necesar, pe de o parte, pentru reformarea legislației în acest domeniu și, pe de altă parte, pentru găsirea resurselor financiare necesare plății acestor despăgubiri. De asemenea, arată în continuare faptul că Fondul „Proprietatea” s-a epuizat într-o proporție de 99%, iar plata în numerar a fost sistată timp de 2 ani din cauza lipsei fondurilor necesare în acest sens. În aceste condiții, emiterea titlurilor de despăgubire nu ar avea o acoperire fiind necesară găsirea altor resurse financiare care să asigure plata acestor despăgubiri. Pentru plata despăgubirilor în numerar, ca urmare a suspendării plății acestora timp de 2 ani, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, practica judiciară a statuat cu caracter de principiu că emiterea titlurilor de plată apare ca prematură până la expirarea acestui termen, astfel că, pentru identitate de rațiune, această soluție poate fi aplicată și în speța de față, pentru emiterea titlului de despăgubire ca urmare a adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012. Totodată, apreciază că se impune oprirea procedurilor de despăgubire pentru a putea avea o imagine de ansamblu a numărului de persoane cărora trebuie să le fie plătite despăgubirile, asupra posibilităților resurse existente în acest sens și a cuantumului acestor despăgubiri, posibil a fi achitate în mod real, așa cum recomandă hotărârea-pilot pronunțată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*. Stoparea acestor proceduri ar urmări, așadar, să asigure tuturor persoanelor îndreptățite, și deci aflate în aceeași situație, plata unor despăgubiri. În aceste condiții, apreciază că nu se aduce atingere dreptului de proprietate asupra despăgubirilor, iar incidența art. 138 alin. (1) și (2) din Constituție nu poate fi stabilită.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că acestea nu aduc atingere dreptului de proprietate privată, iar dispozițiile constituționale ale art. 138 alin. (1) și (2) nu sunt incidente în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului

normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 15 martie 2012.

Ulterior sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 a fost aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 117/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 6 iulie 2012.

În prezent, prevederile de lege criticate au următorul conținut:

„La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII «Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv» din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În perioada prevăzută la alin. (1), personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților întocmește și ține la zi evidența dosarelor de despăgubire, înregistrate în mod legal la aceasta, înregistrează noi dosare de despăgubiri, analizează documentația existentă în aceste dosare în vederea soluționării legale a cererilor de despăgubire și ia măsurile necesare în scopul inventarierii și arhivării dosarelor de despăgubire depuse de către persoanele îndreptățite.”

În opinia autorului excepției, aceste prevederi legale contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 — „Dreptul de proprietate privată” și art. 138 alin. (1) și (2) privind bugetul public național și competența Guvernului de a elabora anual proiectul bugetului de stat și pe cel al asigurărilor sociale de stat.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie, deci, o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (Cauza *Ambruosi împotriva Italiei*, 2000, Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, 2002).

Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă însă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind, deci, o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în contextul economic actual, caracterizat de restrângeri de natură bugetară și de dificultăți în menținerea echilibrului bugetar.

De altfel, faptul că, până la data de 15 mai 2013, se suspendă emiterea titlurilor de despăgubire/conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, iar personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților întocmește și ține la zi evidența dosarelor de despăgubire, înregistrează noi dosare de despăgubiri, analizează documentația existentă în aceste dosare în vederea soluționării legale a cererilor de despăgubire și ia măsurile necesare în scopul inventarierii și arhivării dosarelor de despăgubire depuse de către persoanele îndreptățite, relevă atenția pe care legiuitorul delegat o acordă executării întru totul a hotărârilor judecătorești ce cad sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012.

Soluția legislativă criticată reprezintă o normă temporară (aplicabilă până la data de 15 mai 2013) care nu aduce atingere înseși substanței dreptului la valorificarea titlurilor de despăgubire, obligația statului urmând a se executa după acest termen, prin aceasta titularul dreptului la despăgubire nefiind nevoit să suporte o sarcină excesivă și disproporționată, astfel cum susține autorul excepției.

În concluzie, măsurile stabilite prin actul normativ criticat sunt în acord cu dispozițiile constituționale referitoare la ocrotirea proprietății, de vreme ce urmăresc un scop legitim — echilibrul bugetar al unui stat aflat în criză economică — și sunt proporționale, având în vedere marja mare de apreciere a statului în domeniul politicilor economice și sociale, precum și echilibrul realizat de către stat prin măsurile respective.

Curtea constată, totodată, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 constituie o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța.

Faptul că, potrivit ordonanței de urgență criticată, se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești, având în vedere atât caracterul sistemic al problemelor apărute în legătură cu executarea titlurilor executorii având ca obiect despăgubiri rezultate din aplicarea legilor privind restituirea proprietăților, cât și valoarea titlurilor executorii în această materie, care este foarte mare.

De pildă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, soluționând cererea nr. 60.858/00 și pronunțând decizia de admisibilitate din 17 septembrie 2002 în Cauza *Vasyl Petrovych Krapyvnytskyi împotriva Ucrainei*, a apreciat că un termen de 2 ani și 7 luni de executare a unei hotărâri judecătorești nu este excesiv în condițiile concrete ale cauzei, respectiv lipsa vădită de fonduri a unității militare debitoare. Totodată, în Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului

a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare.

Or, în cauza de față, Guvernul român nu refuză executarea hotărârilor judecătorești, ci suspendă, pentru o perioadă de timp, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, adoptarea Ordonanței de urgență nr. 4/2012 fiind motivată și de dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești, în această materie, datorită inexistenței, în prezent, a unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor.

De altfel, Curtea constată că ordonanța de urgență criticată a fost adoptată în contextul implementării hotărârii-pilot pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, fiind o măsură temporară care va reglementa, pe lângă măsurile privind reformarea legislației în domeniu, și modul în care va continua procesul de acordare a despăgubirilor, de natură a oferi un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de legile de reparație.

Se are în vedere, astfel, adoptarea unor măsuri cu caracter general de natură a înlătura, pe viitor, disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire și care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză. De altfel, instanța europeană a reținut în motivarea hotărârii-pilot pronunțate în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României* că statului trebuie să i se lase o marjă largă de apreciere pentru a alege măsurile destinate să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale sau să reglementeze raporturile de proprietate din țară și pentru punerea lor în aplicare.

Totodată, autorul excepției a indicat, în notele scrise, ca temei constituțional al sesizării, și dispozițiile art. 138 alin. (1) și (2) din Constituție privind bugetul public național și competența Guvernului de a elabora anual proiectul bugetului de stat și pe cel al asigurărilor sociale de stat. Examinând această susținere, Curtea constată că, în raport cu motivele invocate în sprijinul excepției de neconstituționalitate, textele indicate nu sunt relevante, neavând nicio concludență pentru soluționarea acesteia.

În fine, autorul a comunicat la dosar un memoriu prin care arată că dorește extinderea criticii de neconstituționalitate, invocând și încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor. Referitor la extinderea criticii de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Aurel Feneșan Pojar în Dosarul nr. 21/33/2012 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 septembrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 812*)

din 2 octombrie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Ecaterina Ioan în Dosarul nr. 6.888/83/2011 al Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 839D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 841D/2012, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Georgeta Păncescu în Dosarul nr. 6.883/83/2011 al Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 839D/2012 și nr. 841D/2012, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile pentru conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 839D/2012 la Dosarul nr. 841D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 28 martie 2012 și 4 aprilie 2012, pronunțate în dosarele nr. 6.883/83/2011 și nr. 6.888/83/2011,

Tribunalul Satu Mare — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor. Excepția a fost invocată de Georgeta Păncescu, respectiv Ecaterina Ioan, în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații împotriva unor decizii de pensionare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată, în esență, că actele normative criticate încalcă principiul constituțional al separației puterilor în stat și principiul autorității de lucru judecat, deoarece, reglementând o nouă modalitate de stabilire a pensiilor personalului auxiliar din cadrul instanțelor de judecată, au avut drept consecință stabilirea unor cantumuri ale pensiilor diferite de cele din momentul pensionării, ce au fost confirmate prin hotărâri judecătorești irevocabile, anterior adoptării actelor normative criticate. Mai susțin că diminuarea cantumurilor pensiilor personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, astfel cum au fost stabilite inițial în baza legislației speciale afectează un drept de proprietate, reprezentat de cantumul pensiei, dat fiind faptul că prestațiile sociale, indiferent de natura contributivă sau necontributivă, intră sub incidența protecției instituite de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dezvoltate prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, hotărârile din 7 aprilie 1976, 16 septembrie 1996, 6 iulie 2005, 31 octombrie 2007 și 18 februarie 2009, pronunțate în cauzele *Christian Müller împotriva Austriei*, *Gaygusuz împotriva Austriei*, *Stec și alții împotriva Marii Britanii*, *Buchen împotriva Cehiei* și, respectiv, *Andrejeva împotriva Letoniei*. Mai mult, în opinia autorilor excepției, diminuarea pensiilor personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești impune o sarcină excesivă și disproporționată, fără a menține un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit; pensia, ca drept în sine și ca element al proprietății private, reprezintă o creanță asupra statului pe care acesta este obligat să o plătească și să o ocrotească. De asemenea, revizuirea pensiilor speciale este o măsură cu caracter definitiv, și nu temporar, iar de esența constituționalității măsurii de restrângere a exercițiului unui drept sau al unei libertăți este caracterul excepțional și temporar al acesteia. Se mai susține că actele normative criticate contravin principiului constituțional al neretroactivității legii, deoarece se aplică și pensiilor stabilite

*) A se vedea opinia separată de la Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010.

după intrarea lor în vigoare, precum și principiul drepturilor câștigate, astfel cum a fost recunoscut în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale. De asemenea, se susține că, dat fiind faptul că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești are un statut profesional similar cu cel al magistraților, atunci și regimul juridic al pensiilor de serviciu ar trebui să fie același, în caz contrar fiind creată o situație discriminatorie, fără o justificare obiectivă și rațională. Se invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul constituțional al egalității în drepturi, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la aplicarea art. 14 — *Interzicerea discriminării*, cuprins în Convenție (spre exemplu, Hotărârea din 1979, pronunțată în Cauza *Marcks împotriva Belgiei*).

Tribunalul Satu Mare — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că actele normative criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că acestea nu contravin dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, ci au fost adoptate de legiuitor în vederea reformării sistemului de pensii, în scopul reechilibrării sale și al eliminării inechităților din sistem. De asemenea, arată că pensiile speciale nu sunt un privilegiu, ci au fost instituite în considerarea unui statut special. Invocă deciziile Curții Constituționale nr. 105 din 9 februarie 2012 și nr. 873 din 25 iunie 2010.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, precum și dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 30 iunie 2011.

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii invocă încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16

alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*. Sunt invocate și prevederile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate pentru următoarele considerente:

1. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, Curtea constată că acest act normativ a fost supus în mod constant controlului de constituționalitate, de asemenea, prin raportare la aceleași texte din Legea fundamentală și cu o motivare similară.

Astfel, prin deciziile nr. 871 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, și nr. 1.269 din 27 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 835 din 25 noiembrie 2011, Curtea a statuat că „pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială.” Acordarea acestui supliment, neavând ca temei contribuția la sistemul de asigurări sociale, „ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia.” Prin urmare, dobândirea dreptului la pensie specială „nu poate fi considerată ca instituind o obligație *ad aeternum* a statului de a acorda acest drept, singurul drept câștigat reprezentând doar prestațiile deja realizate până la intrarea în vigoare a noii reglementări și asupra cărora legiuitorul nu ar putea interveni decât prin încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție. [...] Conformându-se dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2), textele de lege criticate afectează pensiile speciale doar pe viitor și numai în ceea ce privește cuantumul acestora. Celelalte condiții privind acordarea acestora, respectiv stagiul efectiv de activitate în cea profesie și vârsta eligibilă nu sunt afectate de noile reglementări. De asemenea, Legea privind instituirea unor măsuri în domeniul pensiilor nu se răsfrânge asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie *facta praeterita*.”

Prin aceleași decizii, Curtea a statuat că „partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de «bun», ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația expropriării.”

Curtea constată că este neîntemeiată și susținerea autorilor excepției referitoare la faptul că dreptul la pensie are natura unei creanțe asupra statului, garantată de dispozițiile art. 44 alin. (1) din Legea fundamentală.

Dimpotrivă, contrar acestor susțineri, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 861 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 22 ianuarie 2007, ale cărei considerente de principiu sunt

valabile și în prezenta cauză, sumele plătite cu titlu de contribuție la asigurările sociale nu reprezintă un depozit la termen și, prin urmare, nu pot da naștere vreunui drept de creanță asupra statului sau a fondurilor de asigurări sociale.

De altfel, un argument suplimentar în sensul convenționalității măsurii de diminuare a pensiilor de serviciu îl constituie și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 7 februarie 2012, pronunțată în cauzele conexe nr. 45312/11, nr. 45581/11, nr. 45583/11, 45587/11 și nr. 45588/11 — *Ana Maria Frimu, Judita Vilma Timár, Edita Tankó, Márta Molnár și Lucia Ghețu împotriva României*, prin care s-a constatat că măsura de transformare a pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești în pensii contributive, în temeiul Legii nr. 119/2010, este conformă prevederilor art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborat cu art. 14 din aceeași Convenție, chiar dacă acest lucru a însemnat o scădere cu 70% a cuantumului pensiilor. Prin decizia menționată, Curtea de la Strasbourg a preluat, astfel, raționamentul Curții Constituționale, statuând că măsura de reducere a pensiilor de serviciu este prevăzută de lege (paragrafele 18 și 42) și constituie o modalitate de a echilibra bugetul și de a corecta diferențele existente între sistemele de pensie, iar aceste motive nu pot fi considerate drept nerezonabile sau disproporționate (paragraful 44).

2. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011, Curtea s-a mai pronunțat asupra neconstituționalității acestui act normativ.

Prin Decizia nr. 215 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 11 mai 2012, Curtea a statuat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 are în vedere o nouă procedură de recalculare a pensiilor, distinctă și ulterioară celei realizate prin Legea nr. 119/2010, act normativ care se circumscrie cadrului procesual aflat în dezbatere în litigii determinate, fără a afecta

cuantumul pensiilor convenit în urma recalculării în baza metodologiei reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2010. În acest sens sunt dispozițiile art. 3 din ordonanța de urgență criticată, potrivit căroră: „Plata drepturilor restante, constând în diferența dintre cuantumul convenit al pensiei rezultat în urma recalculării și cel obținut în urma revizuirii, pentru perioada de la data de 1 septembrie 2010 și până la data revizuirii potrivit prezentei ordonanțe de urgență, se va realiza în termenele prevăzute la art. 1 alin. (1), (4) și (5), după caz.”

Dacă Legea nr. 119/2010 constituie reglementarea de drept substanțial prin care pensiile de serviciu au fost transformate în pensii contributive, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 reprezintă prevederea legală de natură procedurală prin care statul reglementează procedura recalculării pensiilor și modul de calcul al drepturilor de pensie, ținând cont de specificul situațiilor categoriilor socioprofessionale în cauză.

În consecință, având în vedere cele de mai sus, precum și faptul că reglementarea criticată constituie o aplicare particulară a prevederilor legale ce vizează pensia de drept, precum Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, sau Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, Curtea nu poate reține susținerea conform căreia materia reflectată în actul normativ criticat ar ține de domeniul legislației secundare. De altfel, și aceste legi conțin prevederi tehnice care pun în aplicare principiile care stau la baza modului de calcul al pensiilor.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc aspecte similare cu cele relevate în jurisprudența Curții și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței acesteia, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Georgeta Păncescu și de Ecaterina Ioan în dosarele nr. 6.883/83/2011 și nr. 6.888/83/2011 ale Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 octombrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ORDIN

privind stabilirea condițiilor pentru susținerea concursului în vederea trimiterii la cursuri de pregătire și perfecționare în străinătate a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare

Având în vedere prevederile art. 33 alin. (3) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. — Funcționarii publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate acestora pot participa la cursuri de pregătire și perfecționare în străinătate organizate sau finanțate de Administrația Națională a Penitenciarelor, în conformitate cu prevederile prezentului ordin.

Art. 2. — Funcționarii publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate acestora care participă la cursurile prevăzute la art. 1 se consideră în misiune temporară în străinătate.

Art. 3. — Formele de pregătire sau perfecționare profesională la care personalul poate fi trimis la studii în străinătate sunt următoarele:

a) cursuri de pregătire și perfecționare în școli de administrație penitenciară;

b) cursuri de pregătire și perfecționare în alte instituții furnizoare de instruire în domenii de interes pentru Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate acestora.

Art. 4. — Funcționarii publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate acestora sunt selecționați în vederea participării la cursurile de pregătire și perfecționare în străinătate prevăzute la art. 3, prin concurs.

Art. 5. — (1) Pentru a participa la concurs, candidații trebuie să îndeplinească următoarele condiții generale:

a) să fie funcționar public cu statut special definitiv;

b) să își desfășoare activitatea în domeniul cursului, după caz;

c) să cunoască limba străină în care se desfășoară cursurile, cu excepția situațiilor în care se asigură traducerea sau a situațiilor în care cursul are ca obiect pregătirea ori perfecționarea unei limbi străine;

d) să nu frecventeze cursuri în același domeniu, organizate în aceeași țară sau în alte țări, la un interval mai mic de 2 ani de la ultimul curs.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor poate stabili și condiții specifice, în funcție de tipul cursului de pregătire și perfecționare și, după caz, de cerințele partenerului extern.

Art. 6. — La solicitarea partenerului extern, concursurile de selecție se pot organiza exclusiv de către acesta ori cu participarea unor reprezentanți ai acestuia.

Art. 7. — (1) Serviciul cooperare și programe din Administrația Națională a Penitenciarelor comunică Direcției

management resurse umane din aceeași instituție ofertele de pregătire sau perfecționare profesională în străinătate transmise de către partenerii externi.

(2) După analizarea ofertelor, Direcția management resurse umane din Administrația Națională a Penitenciarelor aduce la cunoștință unităților penitenciare propunerile privind cursurile de pregătire și perfecționare desfășurate în străinătate, precizează domeniile, numărul de locuri alocate, perioadele de desfășurare, precum și condițiile și criteriile de participare.

(3) Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile penitenciare aduc la cunoștința personalului informațiile prevăzute la alin. (2), precum și data până la care se pot depune dosarele, data și locul concursului, tematica și probele de concurs, prin afișare la sediul instituției și publicare pe site.

Art. 8. — În situația în care ofertele se primesc direct de către unitățile penitenciare, acestea se comunică Serviciului cooperare și programe din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, care va informa Direcția management resurse umane; acesta din urmă va proceda potrivit art. 7 alin. (2) și (3).

Art. 9. — (1) În vederea înscrierii la concurs, fiecare candidat va depune la structurile de resurse umane din unitățile penitenciare sau din Administrația Națională a Penitenciarelor, după caz, un dosar cuprinzând următoarele documente:

a) cererea de înscriere la concurs;

b) curriculum vitae — model european;

c) documente care să ateste desfășurarea activității în domeniul de specializare al cursului, dacă este cazul;

d) documente care să ateste cunoașterea limbii străine în care se desfășoară cursurile și nivelul solicitat, dacă este cazul;

e) alte documente solicitate de Direcția management resurse umane din Administrația Națională a Penitenciarelor, dacă este cazul.

(2) Structurile de resurse umane din unitățile penitenciare vor înainta Direcției management resurse umane din Administrația Națională a Penitenciarelor dosarele candidaților, în termenul stabilit de aceasta.

Art. 10. — (1) În funcție de tipul cursului pentru care se desfășoară concursul, directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor stabilește, prin decizie, componența comisiei de concurs.

(2) Concursul constă într-o probă orală sau/și alte probe stabilite de partenerii străini, după caz.

(3) Proba orală constă în întrebări adresate candidaților din tematica de concurs, candidații fiind notați cu un punctaj de la 1,00 la 10,00, fiind declarați admiși cei care obțin cel mai mare punctaj, în raport cu numărul de locuri.

Art. 11. — După încheierea selecției, Serviciul cooperare și programe din Administrația Națională a Penitenciarelor realizează demersurile necesare pentru trimiterea în străinătate a candidaților declarați admiși.

Art. 12. — Drepturile salariale convenite în perioada cursurilor de pregătire și perfecționare în străinătate sunt cele prevăzute de actele normative în vigoare; acordarea acestora se face în baza ordinului/deciziei care se emite de unitatea respectivă.

Art. 13. — Art. 34 și 35 din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile.

Art. 14. — (1) La întoarcerea în țară, personalul care a participat la cursuri de pregătire și perfecționare în străinătate întocmește un raport scris privind activitatea desfășurată și rezultatele obținute, care conține, dacă este cazul, propuneri privind valorificarea informațiilor asimilate.

(2) Raportul este avizat de șeful compartimentului în cadrul căruia își desfășoară activitatea funcționarul public cu statut special care l-a întocmit și directorul unității sau directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, după caz.

(3) După avizarea raportului, o copie a acestuia și copii ale materialelor documentare obținute pe timpul frecventării cursurilor de pregătire și perfecționare în străinătate urmează a fi distribuite către compartimentele interesate, cu respectarea procedurilor privind diseminarea informațiilor clasificate.

Art. 15. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul justiției,

Mona Maria Pivniceru

București, 8 octombrie 2012.

Nr. 3.372/C.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 600843